

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 021-03; 029- 03/08

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2007. godine**

**FEDERALNOG ZAVODA ZA MIROVINSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE
FEDERALNOG ZAVODA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE**

MOSTAR

Sarajevo, juni/lipanj 2008. godine

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: Federalni zavod) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima, za godinu koja je završila na dan 31. decembra 2007. godine.
2. Rukovodstvo Federalnog zavoda je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Odgovornost se odnosi na uspostavu sistema internih kontrola i usklađenosti poslovanja Federalnog zavoda sa važećim zakonskim i drugim propisima. Naša odgovornost ja da izrazimo mišljenje na osnovu provedene revizije.
3. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija-INTOSAI ("Sl. novine FBiH", broj 06/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima.
4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.
5. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2007.godine, rezultate poslovanja i izvršenja Finansijskog plana **Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje**, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru, osim za:
 - **informacionu bazu podataka ranijeg nosioca osiguranja (DF PIO BiH) koju vodi zasebno pravno lice ERC „ZIPO“ d.o.o. Sarajevo, koja ni u 2007. godini nije integrisana u jedinstvenu informacionu bazu podataka Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje u skladu sa Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja i Statutom Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje, što onemogućava brže i lakše korištenje baze podataka, efikasniju internu kontrolu, a istovremeno povećava rashode Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje (tačka 5.2. Izvještaja),**
 - **ne primjenjivanje isplatnog koeficijenta u toku godine na najviše penzije, zbog ograničavanja najvišeg iznosa penzija, a što je u suprotnosti sa članom 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Sl.novine FBiH“, br.32/01). Navedeno je imalo uticaja na realnost iskazivanja rashoda po ovom osnovu (tačka 5.5.1. Izvještaja).**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1. UVOD.....	1
2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3. REZIME.....	2
4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006.GODINU	2
5. NALAZI I PREPORUKE	3
5.1 Sistem internih kontrola	3
5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Federalnog zavoda	4
5.3 Priprema donošenja i izvršenja Finansijskog plana	5
5.4 Prihodi.....	5
5.5 Tekući transferi	6
5.5.1 Izdaci za penzije.....	6
5.6 Ostali nalazi	8
5.6.1 Sudski sporovi.....	8
5.6.2 Imovina Federalnog zavoda	8
6. KOMENTAR:.....	9
PRILOG BR. 1.....	1
Izvršenje Finansijskog plana Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko invalidskog osiguranje na dan 31.12.2007. godine	1

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG ZAVODA ZA MIROVINSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE
FEDERALNOG ZAVODA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE
za 2007. godinu

1. UVOD

Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: Federalni zavod) je javna ustanova, izvanbudžetski fond koji je formiran 2001.godine, Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, reorganizacijom zatečenih nosilaca osiguranja: Društvenog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Bosne i Hercegovine (DF PIO BiH) i Zavoda mirovinskog i invalidskog osiguranja Mostar (Zavod MIO-Mostar). Poslovi iz nadležnosti Federalnog zavoda su utvrđeni Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, Zakonu o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH i Statutom zavoda a to su: osigurava zakonitost u ostvarivanju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, odlučuje u prvom i drugom stepenu upravnog postupka u ostvarivanju prava i obaveza iz penzijskog i invalidskog osiguranja, osigurava provođenje penzijskog i invalidskog osiguranja primjenom međunarodnih ugovora u socijalnom osiguranju, provodi postupak ocjene radne sposobnosti u penzijskom i invalidskom osiguranju, vodi odgovarajuće evidencije o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja te provodi statistička istraživanja, vodi informacijski sistem koji osigurava obavljanje aktivnosti Federalnog zavoda, prikuplja doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje i isplaćuje penzije, prikuplja sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje iz drugih izvora, donosi opća akta za provođenje penzijskog i invalidskog osiguranja.

Prema Pravilniku o sistematizaciji radnih mjesta u Federalnom zavodu je sistematizovano 966 radnih mjesta, Finansijskim planom za 2007. godinu je planirano 880 zaposlenih, a broj zaposlenih u Federalnom zavodu na dan 31.12.2007. godine je 881.

Saglasno Zakonu o organizaciji PIO FBiH i Statutu Federalnog zavoda, sjedište Federalnog zavoda je u Mostaru, ulica Dubrovačka b.b.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog zavoda za 2007.godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Federalnog zavoda na dan 31.12.2007.godine, izvršenje Finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu april-maj 2008. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Federalnog zavoda za 2007.godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

U saradnji sa Vladom FBiH i resornim ministarstvom nastaviti aktivnosti na objedinjavanju jedinstvenog Informacionog sistema u Federalnom zavodu.

Usaglašavanje najviše penzije u toku godine vršiti u skladu sa izmijenjenim odredbama člana 51. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju,

Osigurati da vođenje evidencija i kontrolu podataka o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja obavlja Federalni zavod, kako je to regulisano Zakonom o matičnoj evidenciji o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

U saradnji sa resornim ministarstvom, pokrenuti inicijativu da se poslovi medicinskog vještačenja obavljaju u razumnom roku, kako bi Federalni zavod ispoštovao zakonom utvrđene rokove o odlučivanju o pravima iz svoje nadležnosti.

U saradnji sa Vladom FBiH i resornim ministarstvom, stvoriti uslove za obavljanje poslova Središnje administrativne službe u skladu sa Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH,

Podnošenje periodičnih finansijskih izvještaja vršiti kako je to propisano Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Proceduru izmjena i dopuna Statuta vršiti na način kako je to utvrđeno Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH.

Doraditi Pravilnik o internim kontrolama - internim kontrolnim postupcima s ciljem uspostave i jačanja pouzdanog informacijskog sistema.

Osigurati da Ured interne revizije obavlja sve poslove utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog zavoda i Programom rada Ureda interne revizije,

Poduzeti mjere kako bi se osigurala sredstva u Budžetu FBiH, za isplate penzija korisnicima koji su pravo ostvarili na osnovu Uredbe o povoljnijim uslovima na stjecanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika Vojske FBiH („Sl.novine FBiH“,br.18/04 i 27/04), Zakonom o pravima demobilisanih boraca i Zakonom o pravima boraca i članovima njihovih porodica,

Odluke o pražnjenju sredstava sa depozitnih na transakcijske račune donositi u skladu sa bodovnom listom sačinjenom prilikom izbora najpovoljnijih banaka.

Poduzeti aktivnosti na isknjižavanju imovine koja je Zakonom o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, dodijeljena navedenom Institutu,

Osigurati knjigovodstveno evidentiranje potencijalnih obaveza i potraživanja na vanbilansnoj evidenciji u skladu sa Računovodstvenim standardom 10., te prezentiranje istih na pomoćnim obrascima u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006.GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2007. godinu, te provjere da li je postupljeno po preporukama datim nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2006. godinu, konstatovali smo da Federalni zavod nije postupio po preporukama koje se odnose na:

- integrisanje informacijske baze podataka ranijih nosilaca osiguranja u jedinstvenu organizacionu jedinicu u sastavu Federalnog zavoda, kako je to uređeno Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja F BiH i Statutom Federalnog zavoda, koju prema navodima Federalnog zavoda isti nije u mogućnosti provesti bez aktivnosti Vlade FBiH,
- analiziranje primjene Odluke o određivanju visine najniže, zajamčene i najviše penzije, u vezi usklađivanja najviše penzije u toku godine, saglasno odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju,
- uređivanje evidencije sudskih sporova i knjiženje istih u vanbilansnoj evidenciji.

Kod dijela datih preporuka, su samo djelimično otklonjeni uočeni propusti i nedostaci i isti se odnose na:

- preispitivanje i usaglašavanje razlike doprinosa na plaće Vojske FBiH iz razdoblja 1998.-2000. godine, uz napomenu da Federalni zavod održava neprekidne kontakte s mjerodavnim institucijama FBiH u cilju utvrđivanja stvarnog stanja po istom,

Federalni zavod je u cijelosti postupilo po preporukama u dijelu:

- evidentiranja Izvora sredstava rezervi u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju te procjene i evidentiranja mogućih rizika iz sporova u toku saglasno računovodstvenim propisima,
- popisa sredstava i izvora sredstava, te ostalih predbilansnih radnji u skladu sa računovodstvenim propisima.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola

Provedenom revizijom je izvršena procjena funkcionisanja sistema internih kontrola, kako bi se uvjerilo da li uspostavljene interne kontrole osiguravaju potpunu primjenu zakonskih propisa, tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i efikasno trošenje javnih sredstava..

Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH je regulisano da je Statut Federalnog zavoda temeljni akt kojim se utvrđuje poslovanje Federalnog zavoda, na koji saglasnost daje Parlament FBiH. Upravni odbor Federalnog zavoda je dana 28.09.2007. godine donio Odluku o dopunama Statuta Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje. Od strane Federalnog zavoda nije tražena saglasnost Federalnog parlamenta za dopune Statuta, iako je bila zakonska obaveza.

Zakonom o organizaciji penzijskog osiguranja u FBiH i Statutom Federalnog zavoda je regulisano da se obavljanje pravnih, ekonomskih, administrativnih i drugih poslova Federalnog zavoda organizuje u Središnjoj administrativnoj službi i kantonalnim administrativnim službama penzijskog i invalidskog osiguranja. Prema navedenom Zakonu, sjedište Središnje administrativne službe je u sjedištu Federalnog zavoda u Mostaru, dok je sjedište kantonalnih službi u sjedištima kantona. Provedenom revizijom je utvrđeno da se poslovi Središnje administrativne službe obavljaju osim u sjedištu u Mostaru, kao zakonskog sjedišta i u Središnjoj administrativnoj službi smještenoj u Sarajevu.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, kao osnovnim aktom kojim su definisani poslovi i zadaci unutrašnjih organizacionih jedinica, je utvrđeno da će Ured interne revizije (u daljem tekstu: Ured) poslove obavljati po programu kojeg usvaja Nadzorni odbor. U opisu poslova Ureda su poslovi revizije ekonomsko finansijskog poslovanja Federalnog zavoda i poslovi revizije rješavanja o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja uključujući i poslove matične evidencije. Programom i planom rada Ureda za 2007. godinu, koji je sastavni dio Programa rada Federalnog zavoda za 2007. godinu, koji je donio Upravni odbor Federalnog zavoda, je predviđeno obavljanje revizije ekonomsko finansijskog poslovanja Federalnog zavoda. Provedenom revizijom rada Ureda je utvrđeno da su se sve aktivnosti Ureda u 2007. godini, odnosile na obavljanje poslova revizije rješavanja o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja i Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje, odnosno Ured nije obavljao poslove revizije ekonomsko finansijskog poslovanja Federalnog zavoda. Uvidom u sačinjene zapisnike o obavljenim revizijama u 2007. godini, konstatovali smo da je Ured obavljao aktivnosti revizije

isključivo po nalogu menadžmenta, te iz navedenog razloga ne možemo potvrditi neovisnost Ureda u svom radu, u dijelu izvršavanja poslova utvrđenih Programom i planom rada.

Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika je utvrđeno da će se Pravilnikom o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima utvrditi stepen rizika po svim aktivnostima, kao i predložiti mjere za eventualno sprečavanje nastanka neželjenih događaja. Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima Federalnog zavoda su specificirane aktivnosti u Federalnom zavodu po stepenu rizika od nastanka greške, nepravilnosti ili neovlaštene upotrebe. Provedenom revizijom je utvrđeno da navedenim Pravilnikom nisu obuhvaćene aktivnosti na uspostavi pouzdanog informacionog sistema koji će obuhvatiti procedure i pravila korištenja, čuvanja i zaštite podataka.

Proceduru izmjena i dopuna Statuta vršiti na način kako je to utvrđeno Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH.

U saradnji sa Vladom FBiH i resornim ministarstvom, stvoriti uslove za obavljanje poslova Središnje administrativne službe u skladu sa Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH,

Osigurati da Ured interne revizije obavlja sve poslove utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog zavoda i Programom rada Ureda interne revizije,

Doraditi Pravilnik o internim kontrolama - internim kontrolnim postupcima s ciljem uspostave i jačanja pouzdanog informacionog sistema.

5.2 Obavljanje poslova iz nadležnosti Federalnog zavoda

Iako je Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH, Zakonom o matičnoj evidenciji o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i Statuta Federalnog zavoda uređeno, u Federalnom zavodu još uvijek nije uspostavljen jedinstven Informacioni sistem. Matični podaci i obračun penzija dijela Federalnog zavoda koji su pripadali ranijem nositelju osiguranja DF PIO BiH Sarajevo, se i u 2007. godini vode u Elektronskom računskom centru zdravstva i penzijskog osiguranja ERC „ZIPO“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: ERC „ZIPO“). U ERC „ZIPO“ se nalazi i baza podataka za osiguranike i korisnike penzija kao i ostali podaci iz oblasti PIO-a za cijelu BiH do 31.03.1992. godine. Neblagovremena ažurnost dostavljanja traženih podataka Federalnom zavodu od strane ERC ZIPO, je imalo za posljedicu nemogućnost Federalnog zavoda da u roku utvrđenom u Zakonu o upravnom postupku, rješava predmete iz svoje nadležnosti.

Zakonom o matičnoj evidenciji o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja je Federalnom zavodu kao nositelju osiguranja, utvrđena obaveza organizacije i vođenja matične evidencije osiguranika, kao i korisnika prava po Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju. Matična evidencija se obavlja u Odsjeku za matičnu evidenciju kantonalne administrativne službe, gdje se vode evidencije o uplatama doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i izrada i kontrola prijava M-4. Nakon izvršene kontrole istih, podaci se dostavljaju ERC-u na unos. Revizijom smo utvrdili da Federalni zavod i dalje ne vrši provjeru konačnog unosa podataka iz obrasca M-4 koji se radi u ERC „ZIPO“-u d.o.o. Sarajevo, iako je Zakonom o matičnoj evidenciji o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, podatke o stažu osiguranja i plaći kontroliše nositelj osiguranja i unosi u matičnu evidenciju iz prijava.

Odlukom Upravnog odbora Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja (u daljem tekstu: Institut) o preuzimanju zaposlenika, koja je donesena 23.08.2006. godine, poslovi i zaposlenici Federalnog zavoda koji su se radili u Sektoru za ocjenjivanje radne sposobnosti, su preuzeti u radni odnos Instituta. Izdvajanje Instituta iz Federalnog zavoda je izvršeno na osnovu Uredbe o postupku medicinskog vještačenja i osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, koju je donijela Vlada FBiH dana 23.03.2006. godine, utvrđeno je da će Institut koji ima svojstvo pravnog lica, obavljati između ostalog poslove medicinskog vještačenja u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja. Presudom Ustavnog suda, navedena Uredba je proglašena neustavnom, s tim da je u obrazloženju Presude, ostavljen rok od šest

mjeseci u kojem Institut može obavljati poslove radi kojih je i osnovan i u kojem roku se treba zakonski regulisati njegovo osnivanje. Dana 26.07.2007. godine Parlament FBiH je donio Zakon o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja. Ovim Zakonom je predviđeno da će naknade za pružanje usluga medicinskog vještačenja u prvom stepenu ići na teret kantonalnih ministarstava, na osnovu zaključenih ugovora, kojim će se urediti međusobni odnosi ugovornih strana (vrsta usluga, rokovi ocjene, način plaćanja i dr.). Prema izjavi odgovorne osobe u Federalnom zavodu, navedeni ugovori nisu potpisani, što je imalo za posljedicu neblagovremenost utvrđivanja nalaza od strane Instituta, pa samim tim i donošenja rješenja o pravima korisnika od strane Federalnog zavoda. Istovremeno smo konstatovali da poslovi medicinskog vještačenja koji su prema članu 98. Zakona o penzijskom invalidskom osiguranju u nadležnosti Federalnog zavoda, Zakonom o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, nisu izuzeti iz nadležnosti Federalnog zavoda.

U saradnji sa Vladom FBiH i resornim ministarstvom nastaviti aktivnosti na objedinjavanju jedinstvenog Informacionog sistema u Federalnom zavodu.

Osigurati da vođenje evidencija i kontrolu podataka o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja obavlja Federalni zavod, kako je to regulisano Zakonom o matičnoj evidenciji o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

U saradnji sa resornim ministarstvom, pokrenuti inicijativu da se poslovi medicinskog vještačenja obavljaju u razumnom roku, kako bi Federalni zavod ispoštovao zakonom utvrđene rokove o odlučivanju o pravima iz svoje nadležnosti.

5.3 Priprema donošenja i izvršenje Finansijskog plana

Finansijski plan Federalnog zavoda je donesen od strane Upravnog odbora 23.11.2006. godine na bazi ostvarenih prihoda i rashoda u razdoblju januar – septembar 2006. godine i procjenama za razdoblje oktobar-decembar 2006. godine. U Finansijskom planu su ujednačeni prihodi i rashodi i iskazani su u iznosu 1.248.715.119 KM. Finansijski plan je danom donošenja upućen Ministarstvu finansija, a 08.05.2007. godine je usvojen Zaključkom Parlamenta FBiH.

Upravni odbor Federalnog zavoda je 17.09.2007. godine i 18.12.2007. godine donosio odluke o preraspodjeli sredstava unutar pojedinih stavki Finansijskog plana. Ovim preraspodjelama su povećani izdaci za plaće i naknade uposlenih za 385.953 KM i doprinosi na plaće za 92.750 KM, dok su smanjene pozicije izdataka za materijal i usluge za 190.533 KM i izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 288.170 KM.

U finansijskim izvještajima Federalnog zavoda, iskazani su ukupno ostvareni prihodi i primici u iznosu od 1.225.402.067 KM i rashodi i izdaci u iznosu od 1.177.707.887 KM, a neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u 2007. godini iznosi 47.694.179 KM.. Odlukom Upravnog odbora Federalnog zavoda, sa 31.12.2007. godine izvršena je raspodjela viška prihoda u stalnu rezervu u iznosu od 51.941.707 KM, što je obaveza Federalnog zavoda u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju. Sa navedenim izdvajanjem u stalnu rezervu Federalni zavod nije dostigao iznos od 10% planiranih prihoda za tekuću godinu kako je regulisano navedenim Zakonom.

Federalni zavod nije podnosio periodične izvještaje nadležnom Ministarstvu rada i socijalne politike i Ministarstvu finansija kako je to propisano Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Podnošenje periodičnih finansijskih izvještaja vršiti kako je to propisano Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

5.4 Prihodi

Federalni zavod je u 2007. godini ostvario prihoda u iznosu od 1.225.402.067 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 1,87% ili 23.313.052 KM. U ukupnim приходima najveću stavku predstavljaju prihodi od doprinosa iz plaće i na plaću, koji se ostvaruju u skladu sa zakonskim propisima i iznose 1.149.282.891

KM. Federalni zavod je ostvario prihode iz Budžeta FBiH u iznosu od 71.833.334 KM za isplatu penzija po posebnim propisima za pripadnike Vojske FBiH, koji padaju na teret Budžeta FBiH, od čega se iznos od 62.186.616 KM odnosi na potraživanja iz budžeta FBiH za 2006. godinu. Prihodi iz Budžeta FBiH su manje ostvareni za 51.338.037 KM u odnosu na Finansijski plan. Pored navedenih prihoda Federalni zavod je ostvario i neporezne prihode u iznosu od 4.227.632 KM.

Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje utvrđeni su uslovi, način plaćanja i postupak naplate i djelimičnog otpisa dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za PIO kod pravnih osoba koje su imale strukturu državnog kapitala 50% i više u razdoblju od 01.01.1992. do 31.12.2005. godine. Prema ovom Zakonu utvrđeni su načini plaćanja dugovanja po osnovu doprinosa uz popuste za jednokratne uplate u zavisnosti iz koje godine su nastala dugovanja. Na osnovu dostavljene evidencije svih dužnika sa kojima je Federalni zavod zaključio Sporazum, ukupan stvarni dug dužnika iznosi 71,520.141 KM, od čega iznos popusta je 16,962.779 KM, dok je iznos duga za uplatu 54,557.362 KM. Ukupno uplaćeni iznos duga u 2007. godini iznosi 12.521.140 KM.

Federalni zavod, na zahtjev korisnika, poduzima aktivnosti na kontroli praćenja uplate doprinosa u okviru svojih kompetencija obavljanjem eksternih pregleda kod korisnika, imajući u vidu da je Porezna uprava zakonom ovlaštena za kontrolu obračuna i uplate doprinosa. Nakon izvršene kontrole, sačinjava se zapisnik sa mišljenjem kontrolora koji je obavio kontrolu. Iako Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju nije predviđeno, Federalni zavod je omogućio korisnicima izmirivanje dugovanja u najviše 6 rata, koje odobrava direktor Kantonalne administrativne službe, ako je iznos do 20.000 KM, ili direktor Federalnog zavoda, ako je dugovanje iznad 20.000 KM.

Uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje se vrši na depozitne račune Federalnog zavoda otvorene kod tri poslovne banke u skladu sa Naredbom o uplatnim računima, sa kojih se vrši dnevno pražnjenje na transakcijske račune otvorene kod poslovnih banaka. U 2007. godini izvršen je odabir poslovnih banaka za otvaranje transakcijskih računa za potrebe Federalnog zavoda u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Provedenim postupkom 6 poslovnih banaka je zadovoljilo opće i posebne kriterije navedene u tenderskoj dokumentaciji i za iste je sačinjena bodovna lista. Provedenom revizijom je utvrđeno da Odlukom o omjeru dnevnog pražnjenja depozitnih računa u korist transakcijskih računa nije dosljedno poštovana sačinjena rang lista poslovnih banaka, koje zadovoljavaju tražene kriterije navedene u tenderskoj dokumentaciji.

Odluke o pražnjenju sredstava sa depozitnih na transakcijske račune donositi u skladu sa bodovnom listom sačinjenom prilikom izbora najpovoljnijih banaka.

5.5 Tekući transferi

Federalni zavod je iskazao na poziciji tekućih transfera iznos od 1.138.678.697 KM, što je u odnosu na plan za 2007. godinu, manje za 5,37% ili 64.641.885 KM. Sa pozicija tekućih transfera, u 2007. godini, su izvršene isplate penzija u iznosu od 1.124.436.590 KM, doprinosi za zdravstveno osiguranje penzionera koje pada na teret Federalnog zavoda u iznosu od 13.117.752 KM, naknade za fizičku onesposobljenost u iznosu od 1.069.896 KM i ostali grantovi pojedincima i neprofitnim organizacijama u iznosu od 54.458 KM.

5.5.1 Izdaci za penzije

Finansijskim planom za 2007. godinu, ukupno su planirani izdaci za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja u iznosu od 1,203.270.582 KM, a ostvareni u iznosu od 1,138.633.339 KM, što je za 5,38% manje od planiranog iznosa.

Ukupan broj korisnika penzija u decembru 2007. godini je bio 326.359. Struktura korisnika penzija u 2007. godini je bila slijedeća:

- starosne penzije je primalo 137.980 korisnika sa prosječnom penzijom od 357,36 KM
- invalidske penzije je primalo 74.159 korisnika sa prosječnom penzijom od 260,60 KM
- porodične penzije je primalo 114.220 korisnika sa prosječnom penzijom od 254,43 KM

Uvidom u dokumentaciju isplaćenih penzija u 2007. godini sa aspekta zakonskih propisa na osnovu kojih je pravo ostvareno, utvrđeno je da je po Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju isplaćeno 1.062.299.264 KM, a po posebnim propisima za pripadnike vojske FBiH je isplaćeno 63.206.988 KM.

Prosječna penzija isplaćena u 2007. godini iz redovne isplate je iznosila 283,87 KM. Odlukom Upravnog odbora Federalnog zavoda se utvrđuje iznos najniže, zajamčene i najviše penzije. Prema Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju najniža i zajamčena penzija se utvrđuju prema prosječnoj penziji isplaćenoj u decembru prethodne godine (60% prosječne penzije u decembru prethodne godine za najnižu penziju i 80% prosječne penzije u decembru prethodne godine za zajamčenu penziju), dok je osnov za obračun najviših penzija prosječna plaća isplaćena u decembru prethodne godine uvećana dva puta. Od ukupnog broja korisnika u 2007. godini, minimalnu penziju u iznosu od 235,85 KM je primalo 138.704 penzionera, zajamčenu penziju u iznosu od 314,48 KM je primalo 10.758 penzionera, dok je najviše penzije u iznosu od 1.263,94 KM primalo 528 penzionera. Najnižu i zajamčenu penziju primaju penzioneri u slučaju kada je penzija po obračunu manja od iznosa po Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju. U 2007. godini Federalni zavod je isplatio na ime razlike od stvarne penzije po obračunu do najniže penzije po Zakonu, u ukupnom iznosu oko 115,444.648 KM, a na ime razlike od stvarne penzije po obračunu do zajamčene penzije po Zakonu, isplaćeno je u ukupnom iznosu od oko 11,290.602 KM (izračun sačinjen na bazi podataka za septembar 2007. godine).

Upravni odbor Federalnog zavoda je, u ovisnosti od iznosa naplaćenih prihoda od doprinosa, svakog mjeseca donosio odluku o visini koeficijenta za isplatu penzija, koji se u 2007. godini kretao od 1,35 za januar 2007. godine do 1,53 za decembar 2007. godine. Isplata najviših penzija se vrši svim penzionerima kojima je utvrđena penzija iznad visine najviše penzije, kao i onim penzionerima kojima je utvrđena penzija ispod iznosa najviše penzije, kada se na iste primjeni isplatni koeficijent do iznosa najviše penzije. Članom 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Sl.novine“br.32/01) je regulisano da u slučaju da su raspoloživa sredstva (penzijska sredstva koja posjeduje nositelj osiguranja) veća od troškova (administrativni troškovi i troškovi penzija u iznosu utvrđenom u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju za mjesec za koji se vrši isplata), isplatni koeficijent se odnosi na sve penzije i primjenjuje se tako da se svaka pojedina penzija utvrđena u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, množi sa koeficijentom. Na bazi podataka Federalnog zavoda za decembar 2007. godine je utvrđeno da ima 44 korisnika najviše penzije, kojima je utvrđena penzija veća od maksimalno iznosa koja se isplaćuje, a na koju se ne primjenjuje isplatni koeficijent. Na ovaj način je manje isplaćeno sredstava namijenjenih za penzije u 2007. godini, ovoj kategoriji penzionera u iznosu od cca 300.000 KM. Provedenom revizijom, a shodno navedenom, ne može se potvrditi da je ograničavanje primjene isplatnog koeficijenta na najviše penzije u skladu sa izmijenjenim odredbama člana 51. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Sl.novine FBiH“, br.32/01).

Uredbom o povoljnijim uslovima za stjecanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika Vojske FBiH („Sl.novine FBiH“,br.18/04 i 27/04), Zakonom o pravima demobilisanih boraca i Zakonom o pravima boraca i članovima njihovih porodica, je predviđeno da će se sredstva za isplatu penzija korisnicima prava koji ostvare pravo po ovim zakonima, do stjecanja prava na penziju po Zakonu o penzijsko invalidskom osiguranju, osigurati u Budžetu FBiH. Provedenom revizijom je utvrđeno da se sredstva za isplatu penzija korisnicima koji su pravo ostvarili po ovim zakonima, isplaćuju iz sredstava prikupljenih iz doprinosa, a naknadno se od Ministarstva finansija traži refundacija isplaćenih penzija za ove kategorije korisnika. U 2007. godini su isplaćene penzije korisnicima koji su pravo ostvarili temeljem ovih zakona u iznosu od 63.206.988 KM, dok je potraživanje Federalnog zavoda od Budžeta FBiH po ovom osnovu na dan 31.12.2007. godine iznosilo 34.378.935 KM.

Usaglašavanje najviše penzije u toku godine vršiti u skladu sa izmijenjenim odredbama člana 51. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju,

Poduzeti mjere kako bi se osigurala sredstva u Budžetu FBiH, za isplate penzija korisnicima koji su pravo ostvarili na osnovu Uredbe o povoljnijim uslovima na sticanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika Vojske FBiH („Sl. novine FBiH“, br.18/04 i 27/04), Zakonom o pravima demobilisanih boraca i Zakonom o pravima boraca i članovima njihovih porodica.

5.6 Ostali nalazi

5.6.1 Sudski sporovi

Prema Izvještaju o radu Federalnog zavoda za 2007. godinu, evidentno je oko 600 sudskih sporova u vrijednosti od 188.554.690 KM, koji se odnose na Federalni zavod. Od ukupnog iznosa sudskih sporova, za 9.769.054 KM Federalni zavod je bio tužitelj, a za 178.785.636 KM Federalni zavod je bio tužen. Od ukupne vrijednosti sporova u kojima je Federalni zavod bio tužen, 165.314.043 KM se odnosi na tužbu Javnog fonda za PIO Republike Srpske, koji je tužio Federalni zavod radi naknade štete zbog isplaćenih penzija za 38.000 penzionera u vremenskom periodu od 01.10.1992. godine do 31.08.2006. godine od strane Javnog fonda za PIO Republike Srpske, koji su po navodima tužitelja ostvarili penziju u Federaciji BiH. Navedeni sudski spor je riješen u korist Federalnog zavoda. U tuženom iznosu je sadržan i iznos od 6.258.600 KM, koji se odnosi na tužbu Elektronskog računskog centra ERC ZIPO protiv Federalnog zavoda, iz razloga što je ERC ZIPO Federalnom zavodu kojem pruža informatičke usluge, ispostavljao fakture za pružene usluge, koje Federalni zavod nije prihvatao, nego je uplaćivao iznos koji je utvrdio Upravni odbor Federalnog zavoda u iznosu od 155.000 KM mjesečno. Razlika između fakturisanje i plaćene usluge je iznos iz tužbenog zahtjeva.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da kantonalne administrativne službe sačinjavaju izvještaje koje sadrže preglede sudskih sporova, koji se vode u sjedištu istih i dostavljaju ih Središnjoj administrativnoj službi. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da Federalni zavod ne evidentira sudske sporove na vanbilansnoj evidenciji kao uvjetne obaveze i potraživanja. Federalni zavod je izdvojio sredstava u iznosu od 1.000.000 KM kao potencijalni rashod u slučaju da Federalni zavod izgubi sudski spor. Timu za reviziju nisu prezentirani pomoćni obrasci na kojima su iskazane potencijalne obaveze i potraživanja, koji su propisani Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Osigurati knjigovodstveno evidentiranje potencijalnih obaveza i potraživanja na vanbilansnoj evidenciji u skladu sa računovodstvenim standardom 10., te prezentiranje istih na pomoćnim obrascima u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

5.6.2 Imovina Federalnog zavoda

Zakonom o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja je regulisano da će Institut preuzeti zatečene uposlenike, poslovni prostor, sredstva za rad, opremu i inventar, arhivu, akte i predmete, kao i drugu dokumentaciju. Provedenom revizijom je utvrđeno da je Institut preuzeo uposlenike, a da se sa 31.12.2007. godine imovina knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 1.843.904 KM, koja je spomenutim Zakonom dodijeljena Institutu, vodi u poslovnim knjigama Federalnog zavoda.

Poduzeti aktivnosti na isknjižavanju imovine koja je Zakonom o osnivanju Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, dodijeljena navedenom Institutu.

6. KOMENTAR:

U ostavljenom roku Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje se očitovao na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za 2007. godinu, dopisom broj: FZ-1-590/08 od 18.06.2008. godine, u kojem su za nalaze navedene u revizorskom mišljenju, data određena obrazloženja i primjedbe. Nakon razmatranja dostavljenog očitovanja, data obrazloženja i primjedbe nisu prihvaćene, te ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje za 2007. godinu.

Direktor

**Sektora za finansijsku reviziju
zavoda, fondova, općina i agencija**

Anica Pudar, dipl. oec.

Voda Tima:

Dunja Logo, revizor, dipl.oec.

Član Tima:

Danko Buhač, revizor, dipl. oec.

Prilog br. 1.

Izvršenje Finansijskog plana Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko invalidskog osiguranje na dan 31.12.2007. godine

u KM

R.br.	Pozicija	Plan 2007	I unutrašnja preraspodjela	II unutrašnja preraspodjela	Ukupno planirana sredstva za 2007. god.	Izvršenje plana za 2007. godinu	Razlika (7-6)	Indeks (7/6 x 100)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Prihodi i primici	1,248.715.119	0		1,248.715.119	1,225.402.067	- 23,313.052	98,13
1.	Prihodi od poreza	1,079.363.748	+ 43.500.000		1,122.863.748	1,149.282.891	+ 26.419.143	102,36
2.	Neporezni prihodi	2.680.000			2.680.000	4,277.632	+ 1,597.632	159,62
3.	Prihodi od budžeta	166.671.371	- 43.500.000		123.171.371	71,833.334	- 51,338.037	58,32
4.	Kapitalni primici				0	8.210	+ 8.210	-
II	Tekući izdaci	1.244.015.119	+ 288.170	0	1,244.303.289	1,176.996.813	- 67,306.476	94,59
4.	Plaće i naknade uposlenih	20.417.570	+ 398.612	- 12.659	20,803.523	20,648.279	- 155.244	99,26
5.	Doprinosi poslodavca	1.849.034	+ 80.091	+ 12.659	1,941.784	1,940.814	- 970	99,95
6.	Putni troškovi	452.800	+ 22.700		475.500	361.974	- 113.526	76,13
7.	Izdaci za energiju	594.500	+ 65.000		659.500	543.983	- 115.517	82,49
8.	Izdaci za komunalne usluge	9.605.913	- 431.913		9,174.000	8,228.241	- 945.759	89,69
9.	Nabavka materijala	889.400	+ 65.000		954.400	880.919	- 73.481	92,30
10.	Izdaci za usl. prevoza i gorivo	143.200			143.200	108.943	- 34.257	76,08
11.	Unajmljivanje imovine	150.000			150.000	118.849	- 31.151	79,24
12.	Izdaci za tekuće održavanje	222.000	72.000		294.000	221.237	- 72.763	75,25
13.	Bankarske usluge	1.458.320	- 186.320		1,272.000	1,057.812	- 214.188	83,17
14.	Ugovorene usluge	4.911.800	+ 203.000		5,114.800	4,207.065	- 907.735	82,26
15.	Tekući grantovi	1.203.320.582			1,203.320.582	1,138.678.697	- 64,641.885	94,63
III	Kapitalni izdaci	4.700.000	- 288.170		4,411.830	711.075	- 3,700.755	16,12
IV	Rashodi I izdaci	1.248.715.119	1,248.715.119		1,248.715.119	1,177.707.888	- 71,007.231	94,32
V	Suficit/Deficit (I-IV)	0	0		0	47,694.179	47,694.179	-
	Broj zaposlenih					881		